

Ook dit jaar zal de "Kristallnacht" van 1938 op vele plaatsen in Europa worden herdacht. Middels demonstraties, discussie-avonden en andere vormen van activiteiten zal er aandacht gevestigd worden op dit historische feit.

In Amsterdam grijpt sinds een aantal jaar Nederland Bekent Kleur samen met het Amsterdams 4 & 5 mei comité de "Kristallnacht"-herdenking aan om de gevaren van racisme en intolerantie te belichten. Tijdens de nacht van 9 november 1938, die een explosie van racistisch geweld was, werden in Duitsland massaal joodse mensen aangevallen en hun bezittingen vernield. Die nacht vormde de opmaat voor de holocaust. Sinds 1992 wordt deze "Kristallnacht" jaarlijks herdacht door diverse anti-racisme organisaties in vele steden in Europa. In Nederland heeft de stichting Nederland Bekent Kleur de trekkersrol om de "Kristallnacht"-herdenkingen te realiseren. Tijdens deze herdenkingen willen we de gevolgen van haat en racisme zichtbaar maken met name voor de jongeren, hierbij wordt een sterke koppeling naar het heden gezocht. In 1994 werd de situatie van Roma en Sinti (zigeuners) belicht en vorig jaar vestigden de herdenkingen in ongeveer vijftien steden in Nederland de aandacht op vluchtelingen. Een groep die steeds moeilijker een veilig heenkomen in Europa kan vinden. Voor dit jaar is een overleg met Europese zusterorganisaties binnen het Europese netwerk UNITED, als actuele thematiek *racistisch geweld* gekozen.

Nederland Bekent Kleur heeft zich binnen de organisatie van de "Kristallnacht"-herdenking voor 1996 met drie te onderscheiden activiteiten belast.

- 1) Organisatie van de Amsterdams "Kristallnacht"-herdenking; in samenwerking met een aantal organisaties zet Nederland Bekent Kleur de herdenking binnen Amsterdam op.
- 2) Organisatie van een opstelwedstrijd; hierbij worden via scholen zoveel mogelijk jongeren gevraagd een opstel te schrijven over racistisch geweld onder de titel **HAKKÛH!!!**
- 3) Inventarisatie van de herdenkingen in

"Kristallnacht" - herdenking 9 november 1996

verschillende Nederlandse steden; de rol van Nederland Bekent Kleur spitst zich toe op de coördinatie/inventarisatie en afstemming van de thematiek en de landelijke publiciteit.

"KRISTALLNACHT" - HERDENKING AMSTERDAM

In Amsterdam is Nederland Bekent Kleur zelf nadrukkelijk bij de organisatie betrokken. Evenals voorgaande jaren wordt daarbij samengewerkt met het Amsterdams 4 & 5 mei comité. Het thema "racistisch geweld" leent zich voor een samenwerkingsverband met het Meldpunt Discriminatie Amsterdam (het voormalige Anti Discriminatie Bureau). Tevens zullen er dit jaar enkele jongerenorganisaties bij de herdenking betrokken zijn.

OPSTELWEDSTRIJD VOOR JONGEREN OVER RACISTISCH GEWELD

Zoals gezegd staat de herdenking in het teken van racistisch geweld. Om de herdenking meer onder de aandacht van jongeren te brengen organiseert Nederland Bekent Kleur in samenwerking met School Zonder Racisme een opstelwedstrijd. Hiertoe worden, met behulp van de ABOP, scholen in Nederland benaderd met de vraag of ze de wedstrijd onder de aandacht

van hun leerlingen willen brengen. Andere bij jongeren populaire media zullen eveneens aandacht aan de wedstrijd besteden. Jongeren worden gevraagd te schrijven over hun eigen ervaring met racisme en racistisch geweld. Wat zij ervan vinden - bijvoorbeeld van verbaal geweld - en wat er tegen gedaan zou moeten worden. Als titel van de wedstrijd gekozen is voor "Hakkûh!!!", de in gaberkingen gebezigde term die staat voor alles wat te maken heeft met fun hebben. Bij deze Nieuwsbrief vindt u het wedstrijdformulier met gedetailleerde informatie bijgesloten.

NATIONALE INVENTARISATIE

Sinds 1992 wordt de "Kristallnacht"-herdenking jaarlijks herdacht. In dat jaar organiseerden slechts een klein aantal steden activiteiten op of rond 9 november. Verleden jaar vonden er in zo'n vijftien steden herdenkingen plaats. Diverse lokale anti-racisme organisaties en comités die deel uitmaken van het netwerk van Nederland Bekent Kleur organiseerden zelf hun lokale herdenkingen. De vorm waarin dit plaatsvond verschilde van stad tot stad.

VERVOLG OP PAGINA 12

Een synagoge in brand in de nacht van 9 op 10 november 1938 (foto: onbekend)

Protest tegen "zinloos en redeloos geweld"

Druk bezochte Kerwin-herdenking

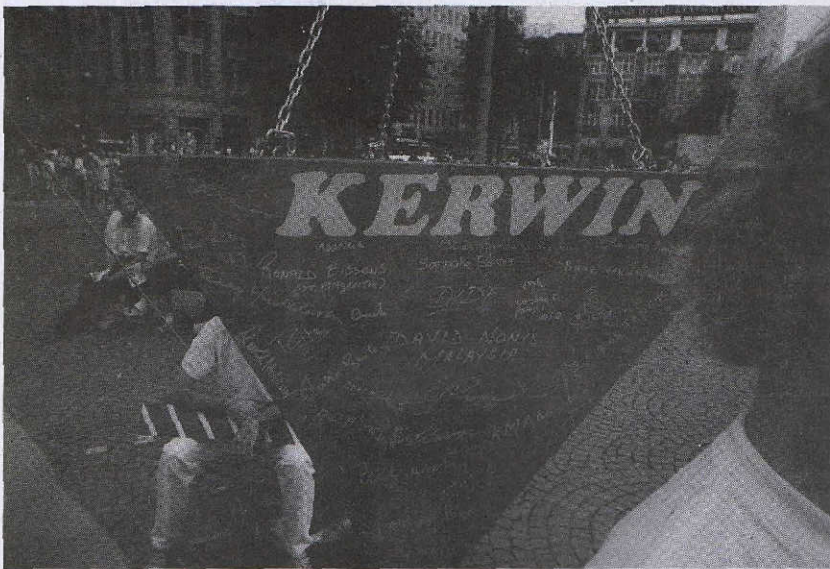
Dinsdag 20 augustus jl. vond in Amsterdam voor de dertiende keer de Kerwin-herdenking plaats. De herdenking kende een opvallend grote opkomst. Ruim 500 mensen namen eraan deel, het grootste deel bestond uit jongeren. Juist op een moment dat uit de opiniepeilingen zou blijken dat jongeren minder tolerant worden ten opzichte van jongeren. Veel sprekers refereerden hieraan in hun toespraak. De Kerwin-herdenking, georganiseerd voor en door jongeren, liet het tegendeel zien. Jongeren die zich inzetten voor de multiculturele samenleving.

Kerwin Duinmeijer was een Antilliaanse jongen die in 1983 werd vermoord door een nazi-skinhead (tegenwoordig is deze, na een gevangenisstraf, weer actief binnen de CP'86 en andere extreem-rechtse clubjes). Kerwin was die avond in 1983 met zijn vrienden aan het stappen in de Amsterdamse binnenstad. In de Damstraat ontstond zonder enige aanleiding een woordenwisseling met de fascist, die uitliep op een steekpartij met dodelijke afloop. Sindsdien wordt de dood van Kerwin, die

aanwezigen een boodschap en hun naam konden schrijven ter nagedachtenis aan Kerwin. Het materiaal en het tijdelijk gedenkteken zijn gebaseerd op de rode driehoek: het teken van het anti-fascisme.

Op de Dam waren bij aanvang van de herdenking een aantal toespraken te horen van diverse prominenten waaronder de gevolmachtigd minister van de Nederlandse Antillen. Burgemeester Patijn van Amsterdam sprak op de Dam zijn sympathie

De rode driehoek als tijdelijk gedenkteken (foto: Mark Overman)

gezien wordt als het eerste Nederlandse slachtoffer van racisme na de oorlog, jaarlijks herdacht. Dit jaar hadden diverse jongerenorganisaties met ondersteuning van V31 en Nederland Bekent Kleur zich bijzonder ingezet om van de herdenking opnieuw een succes te maken. Er was erg veel energie gestoken in de mobilisatie via posters en briefkaarten. Op de Dam was een tijdelijk monument opgericht waarop de

uit voor de vele mensen in de stad die zich inzetten tegen racisme. Hij refereerde ook aan de opening in september van het nieuwe Anti-Discriminatie Bureau in Amsterdam. Patijn sloot af met de woorden: "Onverschilligheid is de grootste bondgenoot van racisme. Daar moeten we voor waken. En daarom zijn we hier."

Rene Danen

VERVOLG VAN "KRISTALLNACHT"

Centraal stond echter veelal wel, naast de herdenking van de historische gebeurtenis zelf, de situatie waarin vluchtelingen in Europa in het algemeen en Nederland in het bijzonder verkeren. Nederland Bekent Kleur inventariseerde wat er in het hele land plaatsvond en verzorgde daarnaast de themastelling van de herdenkingen. Het bleek dat ook de landelijke media aandacht besteedden aan het thema. Daarbij werd de vraag opgeworpen of een vergelijk tussen de situatie van Joodse vluchtelingen voor de Tweede Wereldoorlog en de situatie van vluchtelingen van dit moment legitiem is. Deze discussie werd over het algemeen op een genuanceerde wijze gevoerd. Het standpunt van Nederland Bekent Kleur was en is dat elk historisch feit een unieke gebeurtenis is maar dat de overeenkomsten soms te stuitend en overduidelijk zijn dat ze door niemand genegeerd kunnen worden. De enige manier waarop je lering kunt trekken uit het verleden is door de gebeurtenissen van toen te vertolken naar de situatie van nu.

Dit jaar wil Nederland Bekent Kleur wederom in kaart brengen wat er rond 9 november in het land gebeurt. Dit jaar is in navolging van en na overleg in het Europese anti-racisme netwerk UNITED gekozen voor het thema "racistisch geweld". Onder de aandacht willen we brengen zowel het fysieke als het geestelijke geweld waarmee veel migranten in Nederland te maken krijgen. Elke twee maanden publiceren we het KAFKA-overzicht en dat spreekt wat dat betreft boekdelen. Maar ook willen we de vraag stellen of de rechten van asielzoekers die soms onder mensonterende condities worden gedetineerd geen geweld worden aangedaan. Het thema "racistisch geweld" zal dus vanuit verschillende invalshoeken belicht worden.

Wij vragen lokale organisaties die aandacht besteden aan de "Kristallnacht"-herdenking al bij deze om contact op te nemen met het secretariaat van Nederland Bekent Kleur. Geef even door of en zo ja wat jullie gaan doen rond 9 november. Vermeld ook of je aandacht besteed aan het thema "racistisch geweld".

Marcel van den Tooren.